

Sygn. akt II Ca 975/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 marca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny - Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Iwona Tchórzewska (sprawozdawca)

Sędziowie: Sędzia Sądu Okręgowego Elżbieta Żak

Sędzia Sądu Okręgowego Anna Podolska-Kojtych

Protokolant starszy sekretarz sądowy Jolanta Jaworska

po rozpoznaniu w dniu 18 lutego 2015 roku w Lublinie

na rozprawie

sprawy z powództwa E. R.

przeciwko Z. R.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie z dnia 23 września

2014 roku, sygn. akt II C 909/12

I. zmienia częściowo zaskarżony wyrok:

- w punkcie II w ten sposób, że zasądza dodatkowo od pozwanego Z. R. na rzecz powódki E. R. kwotę 573,77 zł (pięćset siedemdziesiąt trzy złote siedemdziesiąt siedem groszy) z ustawowymi odsetkami od kwoty 569,62 zł (pięćset sześćdziesiąt dziewięć złotych sześćdziesiąt dwa grosze) od dnia 4 lipca 2012 roku do dnia zapłaty oraz od

kwoty 4,15 zł (cztery złote piętnaście groszy) od dnia 22 marca 2013 roku do dnia zapłaty;

- w punkcie III w ten sposób, że zasądzoną od pozwanego Z. R. na rzecz powódki E. R. tytułem zwrotu kosztów procesu kwotę 1.983,32 zł podwyższa do kwoty 2.314,92 zł (dwa tysiące trzysta czternaście złotych dziewięćdziesiąt dwa grosze);

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. zasądza od pozwanego Z. R. na rzecz powódki

E. R. kwotę 116,85 zł (sto szesnaście złotych

osiemdziesiąt pięć groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Sygn. akt. II Ca 975/14

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 7 grudnia 2012 roku powódka E. R. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego Z. R. kwoty 6.090 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 22 lutego 2012 roku do dnia zapłaty.

Wyrokiem z dnia 23 września 2014 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie:

I. zasądził na rzecz powódki E. R. od pozwanego Z. R. kwotę 5.507,38 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 23 lutego 2012 roku do dnia zapłaty;

II. oddalił powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądził na rzecz powódki E. R. od pozwanego Z. R. kwotę 1.983,32 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy wskazał na następujące ustalenia i motywy swego rozstrzygnięcia.

Sąd Apelacyjny w Lublinie wyrokiem z dnia 9 września 2010 roku, wydanym w sprawie I ACa 362/10 na skutek apelacji powódki i pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 16 marca 2010 roku oraz zażalenia powódki na postanowienie z dnia 30 kwietnia 2010 roku w sprawie I C 512/05, zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 3.600 zł tytułem kosztów procesu oraz kwotę 2.700 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Na skutek skargi kasacyjnej powódki powyższy wyrok został uchylony wyrokiem Sądu Najwyższego w dniu 5 października 2011 roku w sprawie IV CSK 11/11.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Apelacyjny w Lublinie wyrokiem z dnia 22 lutego 2012 roku w sprawie I ACa 8/12 oddalił apelację pozwanego w całości.

Pozwany w dniu 29 października 2010 roku złożył wniosek egzekucyjny do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Lublinie Barbary Peret, wnosząc o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko E. R..

Pismem z dnia 29 października 2010 roku komornik zawiadomił powódkę o wszczęciu postępowania egzekucyjnego oraz o zajęciu świadczeń emerytalno – rentowych.

Postanowieniem z dnia 29 lutego 2012 roku komornik na podstawie art. 825 pkt 2 k.p.c. umorzył postępowanie egzekucyjne na skutek prawomocnego orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2011 roku w sprawie IV CSK 11/11, którym Sąd Najwyższy uchylił tytuł wykonawczy Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 9 września 2010 roku w sprawach I ACa 362/10 i I ACz 470/10.

W drodze postępowania egzekucyjnego wyegzekwowano od powódki kwotę 6.077,65 zł, która została potrącona przez (...) Oddział w L.. Na rzecz pozwanego Z. R. komornik przekazał kwotę 5.507,38 zł.

Powódka pismami z dnia 30 czerwca 2012 roku oraz z dnia 24 lipca 2012 roku wezwała pozwanego do dobrowolnego zwrotu kwoty 6.085,15 zł.

Z. R. otrzymane w toku egzekucji pieniądze przeznaczył na zaspokojenie własnych potrzeb. Liczył się jednakże z obowiązkiem ich zwrotu, gdyż miał świadomość, że zostały one wyegzekwowane „niesłusznie”.

Jako podstawę powyższych ustaleń Sąd Rejonowy przyjął dowody wymienione i ocenione w uzasadnieniu orzeczenia. W ramach tej oceny Sąd Rejonowy wskazał, że zeznania pozwanego Z. R. w części dotyczącej wydania otrzymanych pieniędzy oraz posiadania wiedzy, iż środki te mogły zostać wyegzekwowane bez podstawy prawnej, są zbieżne z pozostałymi dowodami, a przez to wiarygodne. W pozostałym zakresie zeznania pozwanego nie stanowiły podstawy ustaleń istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Rejonowy uznał powództwo za zasadne w części.

Sąd wskazał, że roszczenie w zakresie uwzględnionej wyrokiem kwoty 5.507,38 zł znajduje podstawę prawną w przepisie art. 410 k.c., normującym instytucję świadczenia nienależnego oraz w przepisach art. 405-409 k.c. dotyczących bezpodstawnego wzbogacenia, którego szczególnym przypadkiem jest nienależne świadczenie.

Sąd Rejonowy zważył, że nienależne świadczenie odróżnia się od pozostałych przypadków bezpodstawnego wzbogacenia źródłem powstania, bowiem dochodzi do niego w wyniku spełnienia świadczenia przez zubożonego, a nie poprzez jakiegokolwiek inne przesunięcia majątkowe, niebędące świadczeniem. Jednocześnie przyczyną powstania roszczenia z tytułu nienależnego świadczenia pozostaje bezpodstawność („bez podstawy prawnej”) przesunięcia majątkowego.

Kodeks cywilny w art. 410 § 2 k.c. zawiera zamknięty katalog przypadków, rodzących roszczenie o zwrot świadczenia nienależnego.

W ocenie Sądu Rejonowego przypadek świadczenia nienależnego miał miejsce w okolicznościach niniejszej sprawy. Z ustalonych faktów wynika bowiem jednoznacznie, że powódka E. R. spełniła świadczenie na rzecz pozwanego w sytuacji nieistnienia zobowiązania. Pozwany prowadząc egzekucję na podstawie wyroku, który na skutek zastosowania nadzwyczajnego środka zaskarżenia mógł zostać skasowany, powinien liczyć się z obowiązkiem zwrotu takiego świadczenia. Pozwany pomimo wydania w dniu 22 lutego 2012 roku wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie w sprawie I ACa 8/12 nadal prowadził egzekucję, która została umorzona dopiero w dniu 29 lutego 2012 roku.

Sąd podniósł, że w niniejszym postępowaniu powódka domagała się zasądzenia kwoty 6.090 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 22 lutego 2012 roku do dnia zapłaty tytułem zwrotu nienależnego świadczenia, to jest zwrotu sumy wyegzekwowanej przez komornika od powódki na rzecz pozwanego, dla której podstawę stanowił wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 9 września 2010 roku. Wyrok ten następnie został uchylony wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2011 roku. Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Apelacyjny w Lublinie wyrokiem z dnia 22 lutego 2012 roku zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 10 czerwca 2009 roku i oddalił apelację pozwanego w całości.

Bezspornie zatem po uchyleniu przez Sąd Najwyższy wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 9 września 2010 roku odpadła podstawa dla świadczenia mającego źródło w tym orzeczeniu. Tak bowiem należy rozumieć dokonaną przez Sąd Apelacyjny w Lublinie wyrokiem z dnia 22 lutego 2012 roku zmianę rozstrzygnięcia, która zastąpiła wcześniejsze orzeczenie Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 16 marca 2010 roku. Powyższe oznaczało więc, że kwota 5.507,38 zł, która w toku egzekucji została przekazana pozwanemu, stała się świadczeniem nienależnym i w świetle przepisu art. 405 k.c. pozwany zobowiązany jest do zwrotu uzyskanej wartości.

Sąd Rejonowy uznał za nieskuteczny zarzut pozwanego, iż zużył uzyskaną korzyść w ten sposób, że nie jest już wzbogacony. Sąd zważył, że wierzyciel, który wyegzekwował świadczenie na podstawie uwzględniającego powództwo nieprawomocnego wyroku, opatrzonego rygorem natychmiastowej wykonalności, winien liczyć się z obowiązkiem zwrotu tego świadczenia. Zgodnie z art. 409 k.c. nie może więc bronić się powołując się na okoliczności wyłączające obowiązek zwrotu, w szczególności na to, że uzyskaną korzyść zużył lub utracił. Podobnie rzecz się przedstawia w przypadku, gdy świadczenie zostało spełnione na podstawie wyroku wprawdzie prawomocnego, który jednak na skutek uwzględnienia skargi kasacyjnej został uchylony.

Zatem pozwany zużywając wyegzekwowane od powódki kwoty powinien liczyć się z obowiązkiem ich zwrotu. W postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Lublinie, w którym zapadło orzeczenie uchylone przez Sąd Najwyższy, pozwany reprezentowany był przez profesjonalnego pełnomocnika. Powinien zostać więc pouczony o możliwości wniesienia przez powódkę skargi kasacyjnej. Co więcej, po jej skutecznym wniesieniu pozwany otrzymał odpis skargi, a po jej uwzględnieniu przez Sąd Najwyższy brał udział w postępowaniu apelacyjnym. Mimo to, mając pełną świadomość, że zaskarżone orzeczenie może ulec zmianie, skierował egzekucję do majątku powódki.

Sąd Rejonowy zważył natomiast, że w niniejszej sprawie przepisy art. 410 i następujących k.c. o nienależnym świadczeniu nie znajdują zastosowania w zakresie żądania zasądzenia od pozwanego wyegzekwowanej od powódki w ramach egzekucji kwoty 612,27 zł kosztów komorniczych. Kwota ta została wprawdzie wyegzekwowana od powódki w toku postępowania egzekucyjnego, ale nie została przekazana pozwanemu, gdyż stanowiła koszty postępowania egzekucyjnego. Skoro nie doszło w tym zakresie do spełnienia świadczenia przez powódkę na rzecz pozwanego, to niedopuszczalne jest żądanie zwrotu tej kwoty w oparciu o podstawę nienależnego świadczenia, gdyż świadczenie w tej części nie zostało zrealizowane na rzecz pozwanego. W wyniku przeprowadzonej egzekucji pozwany uzyskał korzyść majątkową kosztem powódki w zakresie kwoty 5.507,38 zł i taka też kwota została zasądzona od pozwanego na rzecz E. R.. W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu, gdyż nie zostało udowodnione, iż stanowiło nienależne świadczenie. Powódka reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika nie wskazała też innej podstawy prawnej obejmującej żądanie zasądzenia kwoty 612,27 zł. (art. 210 § 1 k.p.c.).

Powództwo w części obejmującej żądanie zasądzenia kwoty 13 zł zostało oddalone, gdyż powódka nie przedstawiła żadnego dowodu na potwierdzenie zasadności tego żądania. Poza wskazaniem w pozwie, że kwota ta dotyczy „kosztów przesyłek sądowych” powódka nie sprecyzowała, o jakie przesyłki jej chodziło, kiedy i kto te przesyłki wysyłał i nie wskazała dowodu, który potwierdziłby związek poniesionego wydatku z zawinionym zachowaniem Z. R.. Wobec powyższego roszczenie w tej części także podlegało oddaleniu.

Sąd Rejonowy wskazał, że podstawa prowadzonej egzekucji odpadła wraz z wydaniem w dniu 22 lutego 2012 roku wyroku przez Sąd Apelacyjny w Lublinie. Zatem wymagalność roszczenia zwrotu powódce kwoty 5.507,38 zł nastąpiła z dniem 23 lutego 2012 roku i od tego dnia pozwany zobowiązany był do zwrotu wszystkich kwot, które uzyskał w związku z przeprowadzoną egzekucją. W konsekwencji i na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. od tego dnia należało zasądzić odsetki ustawowe od kwoty 5.507,38 zł.

Apelację od powyższego wyroku wniosła powódka E. R., zaskarżając orzeczenie Sądu pierwszej instancji w części, w jakiej powództwo zostało oddalone, to jest w zakresie objętym punktem II w całości oraz w zakresie objętym punktem III w części ponad kwotę zasądzonych kosztów.

Apelująca zarzuciła:

I. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 415 k.c. poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji oddalenie powództwa w części, tj. ponad kwotę 5.507,38 zł w sytuacji, gdy powódka wykazała, że na skutek zawinionego działania pozwanego tj.:

- pośpiesznie wszczętej przez pozwanego egzekucji,
- bez uprzedniego - zarówno przez pozwanego jak i komornika - wezwania jej do dobrowolnego spełnienia zasądzonego świadczenia,
- jak również prowadzenia przez pozwanego egzekucji, pomimo otrzymania przez niego odpisu skargi kasacyjnej czy nawet uchylenia tytułu wykonawczego,

poniosła ona szkodę majątkową obejmującą wysokość wyegzekwowanych od niej kosztów postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 1564/10 oraz kosztów wezwań pozwanego do dobrowolnego zwrotu nienależnie wyegzekwowanego od świadczenia;

II. obrazę przepisów postępowania mającą istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia:

1. art. 328 § 2 k.p.c., art. 187 §1 pkt.2 k.p.c. oraz art. 210 § 2 k.p.c., poprzez uznanie, że powódka nie wskazała „innej podstawy prawnej swojego żądania zakresie zwrotu kosztów postępowania egzekucyjnego”, w sytuacji gdy powódka nie miała obowiązku wskazywania podstawy prawnej swych roszczeń, a obowiązana była wskazać jedynie podstawę

faktyczną uzasadniającą zgłoszone żądanie, kwalifikacja prawna powództwa należała do Sądu (da mihi factum, dabo tibi ius);

2. art. 227 k.p.c., 230 k.p.c. oraz art. 233 § 1 k.p.c. poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów, poprzez z jednej strony - obdarzenie walorem wiarygodności dowodów z dokumentów znajdujących w aktach sprawy, a z strony - uznanie, że powódka nie przedstawiła żadnego dowodu na potwierdzenie wydatkowania kwoty 13 zł (koszty przesyłek), w sytuacji gdy powódka załączyła do pozwu dokumenty w postaci potwierdzeń nadania wezwań adresowanych do pozwanego, na których to potwierdzeniach umieszczona jest adnotacja o wysokości poniesionej przez powódkę z tego tytułu opłaty, zaś w toku całego procesu pozwany nie zaprzeczył twierdzeniom powódki co do wysokości tych opłat.

Powołując się na powyższe zarzuty, apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części, to jest w zakresie punktu II poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki pozostałej kwoty w wysokości 582,62 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 23 lutego 2012 roku do dnia zapłaty oraz w zakresie punktu III poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki zwrotu kosztów procesu, w tym także z tytułu zastępstwa adwokackiego w kwocie 2.322 zł oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Pozwany wniosł o oddalenie apelacji oraz zasądzenie na jego rzecz od powódki kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie w przeważającej części.

Nie budzi wątpliwości, że w świetle art. 187 § 1 k.p.c., w szczególności zaś treści jego punktu 2, powód nie jest zobowiązany do wskazania podstawy prawnej roszczenia, nie stanowi ona obligatoryjnego elementu pozwu. Także powołany przez Sąd pierwszej instancji przepis art. 210 § 1 k.p.c. przewiduje jedynie, że strony na rozprawie mogą wskazywać podstawy prawne swych żądań i wniosków. W konsekwencji uznaje się, że podstawa prawna nie wiąże sądu (por. np. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 2 maja 1957 r., II CR 305/57, OSNCK 1958, nr 3, poz. 72; wyroki Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2006 r., IV CSK 269/06, LEX nr 233045 oraz z dnia 7 marca 2006 r., I PK 146/05, OSNP 2007, nr 5-6, poz. 67). Sąd nie jest związany podaną w pozwie kwalifikacją prawną dochodzonego roszczenia. Przyjęcie przez sąd innej, niż podana przez powoda, kwalifikacji prawnej jego roszczenia nie narusza art. 321 k.p.c. Sąd nie może natomiast wyjść poza faktyczną podstawę pozwu, nie jest bowiem uprawniony do zamiany podstawy faktycznej powództwa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2008 r., II CSK 524/07, LEX nr 465998). Jak podnosi się jednak w orzecznictwie, wskazanie przez powoda przepisów prawa materialnego nie pozostaje bez znaczenia dla przebiegu i wyniku sprawy, ponieważ pośrednio określa okoliczności faktyczne uzasadniające żądanie pozwu (np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 1999 r., I CKN 252/98, OSNC 1999, nr 9, poz. 152).

W związku z tym zauważyć należy, że w rozpoznawanej sprawie powódka w pozwie wskazywała, iż kwoty wyegzekwowane od niej przez komornika sądowego w sprawie Km 1564/10 są świadczeniem nienależnym, a także pełnomocnik powódki w toku postępowania powoływał się na przepisy art. 410 § 1 i 2 k.c. w związku z art. 405 k.c. Zarazem jednak w piśmie z dnia 7 listopada 2013 roku powódka E. R. podniosła, że działanie pozwanego narusza zasady współzycia społecznego i powoduje pokrzywdzenie powódki, wyrządzając jej dotkliwą szkodę materialną (pismo k. 118-123).

W kontekście treści ostatnio wymienionego pisma nie można zgodzić się ze stwierdzeniem Sądu pierwszej instancji, iż powódka nie wskazała innej podstawy prawnej obejmującej żądanie zasądzenia kwoty wyegzekwowanych od powódki kosztów egzekucyjnych, co miałyby według Sądu Rejonowego zwalniać go od oceny żądania w tym zakresie w oparciu o inną podstawę prawną. Przeciwnie, zgodnie z ogólną zasadą niezwiązania Sądu podstawą prawną podaną przez powoda i mając zarazem na uwadze, że powódka powołała się na wyrządzenie jej działaniem pozwanego szkody majątkowej, należało rozważyć okoliczności powołane w ramach podstawy faktycznej powództwa także w tym aspekcie prawnym.

Trafnie podniesiono w apelacji, że żądanie powódki zapłaty przez pozwanego kwoty odpowiadającej wartości wyegzekwowanych od niej kosztów egzekucyjnych, a także kosztu wezwania do zwrotu wyegzekwowanych kwot, znajduje podstawę w normie art. 415 k.c.,

Stosownie do art. 415 k.c., określającego zasady odpowiedzialności deliktowej, kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia.

W okolicznościach sprawy działanie pozwanego Z. R., z którym wiąże się powstanie szkody po stronie powódki, polegało na prowadzeniu egzekucji na podstawie prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie wydanego w dniu 9 września 2010 roku w sprawie I ACa 362/10, który następnie został uchylony wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2011 roku, wydanym w sprawie IV CSK 11/11.

W związku z tym zważyć należy, że orzeczenie sądu podlegające wykonaniu z jest reguły orzeczeniem zgodnym z prawem, Wykonywania orzeczenia - niezgodnego z prawem prawomocnego, a nawet nieprawomocnego, ale natychmiast wykonalnego - nie można kwalifikować jako działania bezprawnego. Wierzyciel, korzystając z przyznanej przepisami prawa możliwości wszczęcia egzekucji świadczenia zasądzonego na podstawie wspomnianych orzeczeń, działa w granicach prawa. Wszczęcie i popieranie przez wierzyciela egzekucji przeciwko dłużnikowi na podstawie tytułu wykonawczego w postaci zarówno prawomocnego, jak i nieprawomocnego, lecz natychmiast wykonalnego orzeczenia nie może więc być uznane za czyn niedozwolony uzasadniający odpowiedzialność odszkodowawczą na podstawie art. 415 k.c., chyba jednak że złożenie wniosku o wszczęcie egzekucji i jego popieranie było zachowaniem zawinionym (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2009 r., III CZP 68/09, OSNC 2010/4/52 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 11 lutego 2013 r., I ACa 968/12, LEX nr 1299007).

Ostatnio wymieniona sytuacja ma miejsce w niniejszej sprawie.

Już Sąd pierwszej instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku zwrócił uwagę, że w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Lublinie, w którym zapadło orzeczenie uchylone następnie przez Sąd Najwyższy, pozwany Z. R. był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, a zatem powinien zostać pouczony o możliwości wniesienia przez powódkę skargi kasacyjnej.

Co więcej, z akt sprawy I ACa 362/10 Sądu Apelacyjnego w Lublinie wynika, że w dniu 27 września 2010 roku Sąd Apelacyjny wydał postanowienie o zwolnieniu powódki E. R. od uiszczenia opłaty od skargi kasacyjnej oraz o ustanowieniu dla powódki adwokata do sporządzenia i wniesienia skargi kasacyjnej od wyroku tego Sądu z dnia 9 września 2010 roku. Odpis wskazanego postanowienia został zaś doręczony w dniu 8 października 2010 roku adwokatowi P. S. – pełnomocnikowi Z. R. (k. 956 akt I ACa 362/10).

W tych okolicznościach, wobec podjęcia przez powódkę E. R. znanych stronie pozwanej konkretnych czynności procesowych w celu wniesienia skargi kasacyjnej oraz uzyskania zwolnienia od opłaty od skargi, a także pomocy prawnej ustanowionego adwokata z urzędu, pozwany Z. R. powinien był przewidywać możliwość wniesienia przez powódkę skargi kasacyjnej, a w konsekwencji także możliwość uchylecia wyroku stanowiącego tytuł wykonawczy. Z zeznań Z. R. wynika przy tym, że pozwany faktycznie liczył się z powstaniem konieczności zwrotu egzekwowanych kwot (zeznania k. 215v.-216 akt sprawy niniejszej).

Mimo to pozwany w dniu 29 października 2010 roku skierował egzekucję do majątku powódki, a także kontynuował egzekucję pomimo doręczenia mu w dniu 31 stycznia 2011 roku odpisu skargi kasacyjnej (k. 208 akt sprawy niniejszej) oraz następnie doręczenia pełnomocnikowi pozwanego w dniu 12 stycznia 2012 roku odpisu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2011 roku, uchylającego wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 9 września 2010 roku. Pozwany nie podjął też jakichkolwiek czynności w celu zakończenia czy choćby wstrzymania egzekucji, która została umorzona dopiero na skutek przedstawienia komornikowi przez E. R. prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 22 lutego 2012 roku w sprawie I ACa 8/12, wydanego po ponownym rozpoznaniu

sprawy w związku z uchyleniem przez Sąd Najwyższy poprzedniego wyroku z dnia 9 września 2010 roku w sprawie I ACa 362/10.

Złożenie wniosku o wszczęcie egzekucji i jego popieranie w opisanych okolicznościach należy uznać za zachowanie zawinione. Pozwany mógł bowiem przewidywać, z uwagi na wiedzę o podjętych przez powódkę czynnościach w celu wzruszenia wyroku stanowiącego tytuł wykonawczy, a następnie także o uchyleniu tego tytułu, że jego działanie może doprowadzić ostatecznie do szkody w majątku powódki w postaci kosztów przeprowadzonej egzekucji. Jest to ocena tym bardziej uzasadniona w kontekście przyznania przez pozwanego liczenia się z obowiązkiem zwrotu wyegzekwowanych kwot.

Zachodziły zatem podstawy do odpowiedzialności pozwanego na podstawie art. 415 k.c.

Szkoda w postaci uszczerbku w majątku powódki, powstała na skutek działania pozwanego, obejmuje wyegzekwowane od powódki koszty postępowania egzekucyjnego (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1999 r., III CKN 435/98, LEX nr 1218259 oraz z dnia z dnia 25 kwietnia 1997 r., I CKN 60/97, OSNC 1997/11/173, LEX nr 30906).

Ponadto w adekwatnym związku przyczynowym z działaniem pozwanego pozostaje koszt skierowanego do pozwanego wezwania do zapłaty wyegzekwowanych kwot, przy czym dotyczy to jedynie pierwszego wezwania dokonanego pismem z dnia 30 czerwca 2012 roku.

Zasadny jest zarzut naruszenia przez Sąd pierwszej instancji przepisu art. 233 § 1 k.p.c., gdyż powódka do pozwu dołączyła zarówno kopie wezwań do zapłaty, jak i poświadczona za zgodność z oryginałem kopie potwierdzeń nadania obejmujących je przesyłek, zawierające adnotacje o wysokości pobranych opłat pocztowych.

Objęta zakresem zaskarżenia apelacją kwota 582,62 zł, w zakresie której Sąd Rejonowy oddalił powództwo, obejmowała kwotę 13 zł z tytułu kosztów wezwań oraz kwotę 569,62 zł z tytułu uszczerbku w majątku powódki w związku z wyegzekwowaniem od niej kosztów egzekucyjnych.

Jak wskazano wyżej, z kwoty 13 zł stanowiącej koszty wezwań, pozwany jest zobowiązany do zapłaty jedynie kwoty odpowiadającej kosztom pierwszego wezwania. Kwota ta wynosi 4,15 zł (dowód uiszczenia opłaty pocztowej k. 17).

Z omówionych przyczyn Sąd Okręgowy zmienił częściowo zaskarżony wyrok w punkcie II w ten sposób, że zasądził dodatkowo od pozwanego Z. R. na rzecz powódki E. R. kwotę 573,77 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 569,62 zł od dnia 4 lipca 2012 roku do dnia zapłaty oraz od kwoty 4,15 zł od dnia 22 marca 2013 roku do dnia zapłaty.

W świetle art. 455 k.c. terminy płatności odsetek od zasądzonych dodatkowo kwot wynikają z dat wezwań pozwanego do ich zapłaty. Kwota wyegzekwowanych kosztów egzekucyjnych była objęta wezwaniem do zapłaty z dnia 30 czerwca 2012 roku, doręczonym pozwanemu w dniu 3 lipca 2012 roku (informacja poczty Polskiej S.A. k. 18). Natomiast żądanie zapłaty kosztów skierowania do pozwanego wezwania z dnia 30 czerwca 2012 roku powódka zgłosiła dopiero w pozwie doręczonym pełnomocnikowi pozwanego w dniu 21 marca 2013 roku. W związku z tym Sąd Okręgowy na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. zasądził odsetki od dni następujących po doręczeniu wezwań do zapłaty.

W konsekwencji częściowej zmiany zaskarżonego wyroku w zakresie orzeczenia co do meritum sprawy zmianie podlegało również zawarte w punkcie III zaskarżonego wyroku rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu za pierwszą instancję.

Łączna suma kosztów poniesionych przez obie strony wynosi 3.539 zł (powódka poniosła 2.322 zł, zaś pozwany – 1.217 zł). Mając na względzie wynik sprawy i treść art. 100 zd. 1 k.p.c. pozwanego obciąża z tytułu kosztów kwota 3.531,92 zł. Ponieważ zaś pozwany poniósł koszty w wysokości 1.217 zł, zobowiązany jest do uiszczenia na rzecz powódki różnicy w kwocie 2.314,92 zł.

Z tych wszystkich względów i na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. oraz art. 385 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w punktach I i II sentencji wyroku.

Zawarte w punkcie III orzeczenie w przedmiocie kosztów postępowania odwoławczego uzasadnia art. 100 zd. 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c.

Łączna suma kosztów poniesionych przez obie strony w postępowaniu odwoławczym wynosi 210 zł (powódka poniosła 120 zł, zaś pozwany – 90 zł). Mając na względzie wynik sprawy i treść art. 100 zd. 1 k.p.c. pozwanego obciąża z tytułu kosztów kwota 206,85 zł. Ponieważ zaś pozwany poniósł koszty w wysokości 90 zł, zobowiązany jest do uiszczenia na rzecz powódki różnicy w kwocie 116,85 zł.

Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.